

lib. R. 100.
(100)

Fördelarne af gemensamhetsarbete

Fackföreningarnes orsaker

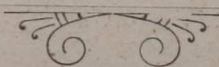
och

praktiska betydelse

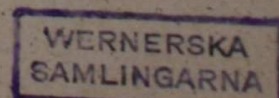
Agitationsskrift

af S. P.

Utgifven af Svenska Träarbetareförbundet.

STOCKHOLM 1902
A.-B. Arbetarnes Tryckeri, Folkets Hus.

Fördelarne af gemensamhetsarbete.

Fackföreningarnes orsaker och praktiska betydelse.

Bland Sveriges träarbetare, till hvilka denna lilla skrift är adresserad, synes tyvärr ännu mångenstädes råda de mest förvirrade begrepp om de verkliga orsakerna till vår tids mest moderna och för arbetarne mest nyttiga folkrörelse, nämligen fackföreningsrörelsen. Man kan ju icke heller förvåna sig öfver att dessa virriga begrepp finnas, ty om man kastar en blick på den kapitalistiska tidningspressen, finner man där framhållas de kuriösaste saker som säges ligga till grund för arbetarnes organisation. Dessa tidningar blygas nämligen icke för att öppet säga ifrån, att det endast är elakhet och illvilja som gör att arbetarne bilda fackföreningar. Det påstås, att arbetarne vilja genom sin organisation skapa fram en makt, medelst hvilken de — fackföreningsmedlemmarne nämligen — sedan skola tyrannisera alla andra människor, ja, hela samhället såsom sådant. Det säges vidare från samma håll, att fackföreningarne äro en produkt af de så kallade agitatorerna, de där »uppviglarne», som draga land och rike rundt, predikande sin »smörja» för arbetarne.

Dessa, och flera andra liknande orsaker som uppgifvas, äro dock fullkomligt falska och framkomna enbart i syfte att göra oss trälände arbetare misstänksamma och afvogt stämda mot fackföreningsrörelsen och hvarigenom de besittande klasserna, de kapitalistiska arbetsgifvarne och deras vederlikar, lämnas ytterligare tillfälle att fortsätta med sin utsugning af andras arbetskraft.

Upplysningar angående sättet för afdelningars bildande m. m. lämnas om bref insändes till Sv. Träarbetareförbundet. Adress endast: Sv. Träarbetareförbundets Expedition, Stockholm.

Hvad¹ är då orsaken till fackföreningsrörelsen?

På den frågan kan man kort och godt svara: Det genom maskintekniken och storindustrien förändrade produktionssättet och det därigenom utvecklade kapitalistiska utslagningssystemet.

Om vi granska aldrig så litet fackföreningarnes historia, skola vi finna att orsakerna varit desamma öfverallt. Då till exempel de första fackföreningarna bildades i England för nu snart 100 år sedan, sprang idén fram på grund af åtskilliga industrigrenars börjande öfvergång från handverk till fabriksindustri. Den ena fabriken efter den andra växte upp och den ena maskinen bättre än den andra kom till, som inom dessa fabrikskomplex frambringade de olika varorna. Handverkarne fingo ingenting att göra, ty de kunde icke tillverka sina varor så billigt som fabrikena. En del af handverkarne fingo visserligen anställning å fabrikena, men icke alla, ty de döda arbetsmaskinerna utförde den största delen af arbetet, och sålunda uppstod en hel armé af arbetare och dessa voro prisgifna åt svält och nöd af alla slag. De engelska arbetarne insågo därför att någonting måste göras och de funno ganska snart, att det enda som återstod var att sluta sig tillsammans och organisera sig, för att därigenom blifva mäktiga att i någon mån inverka på de nya förhållandena till fördel för sig själva.

Vi kunna icke uppehålla oss vid de olika facer, som organisationen sedan den tiden har tagit i England eller andra mer eller mindre långt framskridna industriländer, utan vi vilja i stället kasta en blick på de förhållanden här hemma i Sverige som vi dagligen röra oss ibland.

Hur annorlunda är icke förhållandena nu mot hvad som var fallet för en 20 à 25 år sedan. Den »gamla goda tiden» som då existerade, den är ju snart endast ett minne blott. Då stod handverket på sin glanspunkt och det var i regeln ett godt förhållande rådande mellan arbetsgifvare och arbetare. Arbetsgifvaren var då en liten mästare, som stod och knogade vid sin bänk, och han hade intresse af att förskaffa sig så stor yrkesskicklighet som möjligt, troende sig därigenom bereda sig större möjligheter att kunna existera, hvilket ju också då var fallet. Arbetaren, gesällen och lärlingen, arbetade också nöjda med

sin lott och sökte skaffa sig yrkesskicklighet, allt under det tysta hopp, att någon gång, då hans ålderstigne mästare fölle undan, han då skulle öfvertaga hans lilla verkstad och så i sin tur som mästare åt sig skapa en något så när tryggad framtid. Arbetare och arbetsgifvare lefde då i ett patriarkaliskt förhållande till hvarandra, de voro så godt som kamrater, intogo i regeln sina måltider vid samma bord och åtminstone ett gemensamt förenade dem, nämligen sträfvan att söka höja arbetsskickligheten och därigenom sitt yrke och sin existens.

Detta i mångt och mycket goda förhållande har emellertid under de senare åren blifvit allt sämre och sämre, därför att helt andra möjligheter och förhållanden inom arbetsmarknaden brutit sig fram. De gamla handverksmästarne och arbetsgifvarne i smått trängas allt mer och mer undan och fram komma andra arbetsgifvare, nämligen storkapitalister och storindustriidkare.

Frukterna af maskinteknikens kolossala utveckling har äfven nått vårt land, och nu finnes det snart icke längre någon möjlighet för den lille arbetsgifvaren att existera, mycket mindre för arbetaren att blifva arbetsgifvare. Den nutida arbetsgifvaren skall benämnas fabrikör och därtill fordras kapital, dels för att bygga fabrik och dels för att köpa maskiner.

Dessa nya arbetsgifvare ha förlorat den intima känningen med arbetarne, de bry sig icke om yrkesskickligheten, ty den begripa de sig i regeln inte på. De drifva icke produktiv verksamhet därför att de skola drifva ett yrke, eller därför att de skola sysselsätta arbetare, eller därför att de skola tillfredsställa ett samhällsbehof, nej, de ha ett speciellt intresse, som undantränger alla andra och detta intresse är: att på kortast möjliga tid tjäna största möjliga kapital. Detta intresse skapar fram någonting annat, som ju är ganska naturligt, nämligen en sträfvan hos arbetsgifvaren att betala arbetaren så låg lön som möjligt, så låg att arbetaren nätt och jämt kan lifnära sig den ena dagen för att få tillräcklig kraft att arbeta dagen därpå. I gengäld bjuder arbetsgifvaren i regel på ett par timmars längre arbetstid pr dag.

Korteligen, arbetsgifvaren vill köpa det mesta möjliga af vår arbetskraft för minsta möjliga pris, ty ju mer förtjänar han på affären och desto snarare är han välbestäld

kapitalist, hvarpå han kan draga sig tillbaka från sitt »mödosamma» ocker på trälarne samt öfverlämna affären och fortsättningen åt sina efterkommande.

Vi arbetare ha naturligtvis ett annat intresse. Vi äro ju egendomslösa och ha ingenting att förvandla till bröd mera än vår arbetskraft. Den är det enda vi ha att sälja, och det må väl då anses ganska naturligt att vi söka få så mycket betalt som möjligt för densamma. För att vi skola få betalt, måste vi utbjuda arbetskraften till arbetsgifvaren, denna, på grund af sitt kapital, själfgjorda mellanhand mellan producenten (tillverkaren) och konsumenten (förbrukaren). Genom detta förhållande delar sig mänskligheten allt mer och mer i två från hvarandra skilda, skarpt markerade klasser, nämligen: kapitalistklassen och arbetareklassen och hvilka klasser ha olika intressen, som gifvetvis måste bryta sig mot hvarandra. Så uppstår den så kallade klasskampen. Vi behöfva icke dölja för oss, att den finnes till, ty den rasar öfverallt rundt omkring oss, och vi behöfva ej heller dölja för oss, att den som i denna kamp står sämst rustad den dukar under för motparten.

Arbetsgifvarne ha till sitt förfogande kapital, och endast detta är ett farligt vapen, dessutom ha de sin sammanlutning, som blir allt fastare för hvarje dag. Arbetarne ha hvar för sig intet kapital, men de äga ett annat vapen och det heter: enighet, solidaritet, hvilken tar sig praktiskt uttryck i fasta organisationer. Med detta vapen, rätt användt, äro vi mäktiga bjuda kapitalismen spetsen, sätta oss till motvärn mot de hänsynslösa angrepp som riktas mot oss, ja, korteligen, bevara och förbättra vår ekonomiska och sociala ställning. Men säkert är, att om vi inte använda oss af detta vårt enda försvarsvapen, äro vi absolut prisgifna åt kapitalismens godtycke, och vi må vara förvisade om, att dessa krassa materialister fara fram med allt annat än skonsamhet.

Detta ser och förstår den intelligenta delen af arbetareklassen, och däri ligger orsaken till, att på alla större platser organisationer uppstått och skola komma att uppstå öfverallt, där ännu inga sådana finnas. Tro därför inte att det är elakhet eller illvilja som gör att arbetarne bilda fackföreningar, nej, det är den rena själfbevaringsdriften som drifver arbetarne tillsammans. Vi vilja att alla människor skola lefva, men vi vilja inte att den ena människan

skall lefva i lyx och öfverflöd, enär så många andra lefva i nöd och armod. Tro icke heller, att arbetarerörelsen är en produkt af agitatorerna, ty om så vore fallet vore ju hela arbetarerörelsen en konstlad rörelse, och någon dylik har aldrig visat sig äga varaktighet, utan har varit glänsande en mycket kort tid, men sedan helt förintats af sig själf. Vår rörelse däremot har ju på c:a 20 års tid utvecklats sig från en hand full människor till bortåt ett hundra tusental fasta medlemmar endast i vårt land, och den raska, men samtidigt stadiga utvecklingen, borgar ju för att arbetarnes organisation hvilar på naturliga grundvalar och har naturliga orsaker. I stället för att organisationen är en produkt af agitatorerna, kan man i stället nästan säga att agitatorerna äro en produkt af organisationen.

Hvad vill organisationen?

Den frågan gör nog många, som icke lärt sig förstå organisationens verkliga innebörd, och vi ha hört många helt obetänksamt svara: ställa till strejk! Hur absurdt detta svar är förstår hvar och en som känner till arbetarerörelsen. Säkert är, att de organiserade arbetarne vilja undvika strejk, och lika säkert är, att på många platser, där exempelvis träarbetarne haft en stark organisation, där har strejk undvikits. Då icke arbetarne äro väl organiserade, vågar arbetsgifvaren göra den ena nedpressningen efter den andra och drifva dessa till slut så långt, att det blir omöjligt för de af arbetarne, som något känna sitt människovärde, att längre fortsätta. De protesterar, men arbetsgifvarne lita på de mest slöa och likgiltiga och på ögontjänarne, som genom att springa med limstången erhålla en och annan extra förtjänst, och han dekreterar hänsynslöst sin vilja som högsta lag. Protesten från arbetarne får förklunga ohörd, trycket blir för hårdt och ventilen springer — strejken är i full gång. Om icke arbetsgifvaren hade haft någon att lita till, hade han kanske nedstämt tonen och underhandlat. Öfverenskommelse hade kanhända träffats och inom industrien hade antecknats en strid mindre och kanhända ett framsteg mera. Faktum är således, att en stark organisation har större möjligheter att motverka strejker än en svag organisation. Fackföreningarnes uppgift

är, som här af synes, icke att ställa till strejker, utan i stället att utan strejker söka åt arbetarne skapa de ekonomiska och sociala fördelar, som arbetarne rättvisligen böra komma i åtnjutande utaf. Dessa fördelar kunna lättfattligt särskiljas i tre hufvudfordringar, nämligen: kortare arbetsdag, högre lön och ett humanare bemötande.

Hvarför kortare arbetsdag?

Jo därför, att den döda arbetskraften (maskinkraften) håller på att uttränga den lefvande (människokraften). Arbetaren i allmänhet tänker i regeln icke i första hand på behovet af kortare arbetsdag, därför att ett annat behof gör sig starkare förnimbart, men faktum är dock att i vår tid nödvändigheten af den kortare arbetsdagen allt mer och mer tränger sig in på lifvet och allt mer ställer sig i förgrunden för de organiserade arbetarne. Jämföra vi exempelvis det sätt, på hvilket våra träprodukter tillverkas nu och för c:a 20 år sedan, skola vi finna en kolossal skillnad i arbetssystemet. Förr stodo byggnadssnickare och tillverkade fönster och dörrar under vintern, och husen uppfördes då som nu mestadels på sommaren. Numera tages allt inredningsarbete från fabriken; det är bekvämare, bättre och billigare. Detta skulle dock i stort sedt icke inverka så mycket, om icke ifrågavarande inredningsarbete nu, på grund af våra snickerifabriker, kunde tillverkas så otroligt fort och billigt mot förr. Som exempel kan ju nämnas, att då förr en dörr tillverkad för hand betingade ett arbetspris af 5 kr., erhåller en snickare nu, på en af våra moderna snickerifabriker, icke mer än 50 öre i arbetslön för samma dörr. Följaktligen måste en snickare nu göra 10 dörrar på samma tid som han förr utan maskiner tillverkade en. Med vår moderna möbelfabrikation är det icke stort bättre.

Hvarje ny maskin, som insättes på fabriken, har samma uppgift: nämligen att göra arbetet fortare, bättre och billigare. Resultatet af maskinens arbete visar sig på följande sätt: några af fabriken arbetare blifva sysslolösa, eller om de icke blifva afskedade, kan på fabriken tillverkas en större mängd varor. Följaktligen fylles ett samhällsbehof mera och så drabbar arbetslösheten några andra arbetare

på en annan plats. Sålunda uppstår en stor arbetslöshetsarmé, hvars medlemmar dock måste lefva, och för att kunna detta, måste de söka arbete hos arbetsgifvarne, hvilka genom sitt kapital ha monopoliserat produktionsmedlen. Såmedelst uppstår ett konkurrenssystem arbetarne emellan, ty för att erhålla arbete hos arbetsgifvaren, måste de arbetssökande äga några företräden framför de i kondition varande arbetarne och dessa företräden bestå förnämligast i att de arbeta för mindre lön. Konsekvensen af den arbetslösa reservarmén blir sålunda ett underbjudnings-system arbetarne emellan, som säkerligen för arbetareklassen skall visa sig ödesdigert, därest den inte förstår att använda sig af det enda på det fackliga området mest verksamma medlet häremot, nämligen genomförande af kortare arbetsdag. Ligger det då någonting oberättigat i denna de organiserade arbetarnes fordran! Nej! Det torde tillräckligt klart framgå, att ur ekonomisk synpunkt är dess realiserande nödvändigt och, vill jag tillägga, äfven ur rent mänsklig, eller om man så vill säga, kultursynpunkt. Man fordrar af arbetareklassen att den skall vara kultiverad, bildad och intelligent, men för att kunna tillägna sig dessa kvalifikationer, är det nödvändigt att arbetarne såväl beredas tillfälle att inhämta som äfven göras mottagliga för all intellektuell kunskap. Har man lång arbetstid, får man en utsläpad kropp och det torde vara ett erkänt faktum att därmed följer en förslöad själ. Talet om att kortare arbetstid leder till ökat superi och annan demoralisation, visar sig i verkligheten endast vara kammarfilosofiska teorier, framkomna antagligen för att dupera den stora massan och hvilka ha den egenskapen att i praktiken omsättas i raka motsatsen. Hur kan man i öfrigt fordra att en arbetare, som endast har tid till att arbeta, sofva och en och annan gång äta, skall kunna vara en bildad människa? Må vi därför ihågkomma, att kortare arbetsdag är ett medel att höja arbetarne i ekonomiskt och socialt hänseende och att detta medel icke kan ernås utan genom en stark organisation.

Hvarför högre lön?

Jo därför, att allt hvad arbetaren nödvändigtvis behöfver för att lefva alltjämt stigit och stiger i pris. Pen-

ningen har gått ned i värde. Jag behöfver icke här uppdraga några paralleller eller någon statistik öfver de oundgängligaste lifsförnödenheternas prisstegring, ty det känner i regel hvar och en till af erfarenhet. Vi hafva af de makthafvande blifvit indirekt beskattade under de sista 10 åren på ett nästan makalöst sätt, genom tullar och indirekta skatter af alla möjliga slag, för att nu icke tala om den stora profit, som alla enskilda kapitalistjobbare och bolagsmän dragit till sig från den arbetande klassen. Men vi ha ännu inga medel till vårt förfogande, för att i någon väsentlig mån kunna verka för ockersystemets aflägsnande, och den närmaste vägen vi tills vidare ha att gå är därför att vi söka följa med utvecklingen, att vi söka anpassa oss efter de förhållanden under hvilka vi lefva, och därför är bäst att vi genom enighet och sammanslutning skapa oss möjlighet att få mera betalt för vårt arbete.

Här kan måhända invändas, att det icke inom landet, med dess nuvarande resurser, finnes möjlighet att utbetala högre lön till arbetarne. Men gent emot denna invändning må man ju taga i betraktande, att i landet finnes något öfver 5 millioner människor, och säkert är att af dessa en half mill. genom lyx och öfverflöd förstör lika mycket som de öfriga millionerna tillsammans få använda till sitt nödvändiga uppehälle. Det behöfves sålunda endast att en mera jämn och rättvis fördelning kommer till stånd. Ett detaljerat exempel kan ju nämnas: Då det beryktade Ludv. Rössels Mek. verkstadsaktiebolag afhöll sin bolagsstämma sista gången innan den bekanta striden med arbetarne utbröt, fanns till stämmans disposition en vinst på 150 tusen kr. Det insatta aktiekapitalet var 750 tusen kronor och vi finna sålunda att vinsten uppgår till 20 %. Trots detta, ansågs dock att arbetarne borde ha mindre betalt, och för att åstadkomma detta, måste man först beröfva arbetarne deras organisation, hvartill som bekant starka, men misslyckade försök gjordes. Träarbetarnes inkomst gick i genomsnitt till 1,000 kr. pr år, och 10 % afdrag skulle ju göra att den endast blifvit 900 kr. För en arbetare är en mindre inkomst på 100 kr. om året mycket kännbar, men af ett bolag, med 150 tusen kr. i vinst, må det väl anses i högsta grad hänsynslöst, att det försöker till sin förutvarande stora profit få ytterligare 100 kr. från hvarje arbetare. Rättvisare vore väl, om det rika bolaget delade

med sig en smula af sitt öfverflöd. Men det finnes möjlighet för arbetarne att få mera betalt endast de förstå att inrätta sig praktiskt, hvilket kan gå genom en stark organisation.

Man säger, att arbetarne numera blifvit så fordrande och så fina; men ligger det då något ondt i att arbetarne, som ju dock icke endast äro arbetare, utan äfven människor, vilja bo och lefva som det anstår människor. Sämre är det väl stäldt, då arbetareklassen kan hänföras till ett trasproletariat, med inga andra behof än djurets. Därigenom att den stora massan förstår sitt människovärde, främjas i hög grad landets kultur, och därför är det hvarje arbetares skyldighet, att söka få de rent mänskliga behofven tillfredsställda så att icke kulturen hämmas.

Ett humanare bemötande

är också hvad arbetarne allt mer och mer böra kunna begära. Vi böra icke längre nöja oss med att blifva betraktade som en sämre del af mänskligheten därför att vi äro arbetare. Fastän vi haft oturen, att födas af ett par fattiga föräldrar och fastän vi nödgas gå klädda i en sliten blus samt ha ett par af arbete valkiga händer, äro vi dock *människor*, med lika stora utvecklingsmöjligheter som mannen i frack, hvilken i regel ingenting själf har gjort, för att erhålla sin höga ställning och för sina privilegier att få njuta af kulturens sötma. Då arbetareklassen är den, som mest bidrager till att kulturen går framåt, behöfver den icke låta sig behandlas som en pariasklass. Vi böra korteligen fordra vår rätt, då vi göra vår plikt. Det är dock, sorgligt nog, för närvarande så i de flesta fall, att den som har makten han tar sig rätten, och det är därför under nuvarande förhållanden nödvändigt för oss att vi skaffa oss makt, för att därmed eröfra vår rätt. Ni känna nog alla, att organisation är makt, och någon tydligare fingervisning torde här vara öfverflödig.

Mycket skulle vara att tillägga om hvad organisationen vill, och många flera synpunkter kunna ju om den saken framdragas, men det sagda må ju härom vara nog och jag vill i stället med några ord beröra

Hur vår organisation är byggd.

Den är mycket enkel, men kanhända på samma gång något invecklad för den utomstående. Vi börja med den enskilde arbetaren på en arbetsplats. Han känner sin egen maktlöshet och finner sig icke tillfredsställd därmed. Han kommer då öfverens med sina kamrater på platsen att bilda en förening. Äro då några stycken öfverens om saken, är snart föreningen klar, ty konsten att samman-sluta sig är ju känd sedan gamla tider. Denna lilla förening på platsen är dock icke mäktig att uträtta mycket, ensam som den står, och därför gäller det att söka ytterligare stöd. Hvad är då naturligare, än att de sålunda samman-slutna arbetarne genom sin förening sluta sig samman med öfriga liknande föreningar, och man får sålunda fram ett förbund. Det är ju alldeles gifvet, att det ur många synpunkter är fördelaktigt att *ett* yrkes arbetare tillhöra ett förbund, och därutaf kommer sig den nuvarande organisations-formen med särskilda fackförbund. De olika förbundsaf-delningarne sammanträda, genom sina utsedda representanter, till kongresser, där stadgar bestämmas och förbundsstyrelse väljes, och genom ett dylikt tillvägagångssätt har hvarje arbetare, som tillhör förbundet, medbestämmanderätt öfver sin organisation.

Det kan gifvas tillfällen då — på grund af arbets-gifvarnes organisationer och de skarpa anfall som därigenom understundom kunna riktas mot arbetarne — icke ett fack-förbund ensam kan mäktigt helt skydda sina medlemmar, men för att afhjälpa detta, sammansluta sig ytterligare de olika fackförbunden i en större organisation — Lands-organisationen, hvilken sedan har internationella förbin-delser med andra länders liknande organisationer och genom hvilken organisationsform *alla* arbetare äro innerligt och praktiskt förenade med hvarandra. Detta är också nödvändigt, ty alla hafva vi en gemensam fiende att kämpa mot, nämligen kapitalismen, och den framträder lika öfver allt. Det vackraste prof på arbetarnes enighet i dylika fall visade sig 1898, då icke mindre än 60,000 arbetare i Dan-mark genom lockout utestängdes, men ur hvilken strid våra danska bröder utgingo segrande. Sådana kraftprof-böra väl om något vara ägnade lära oss förstå organisa-

tionens makt. Dessa saker äro ganska enkla och man förvånar sig öfver att icke alla arbetare klart förstå desamma.

Hvad är då orsaken?

Jo, kan man svara, hufvudorsaken är brist på kunskap om organisationens verkliga innebörd. Arbetarnes okunnig-het helt enkelt. Man kan ju icke heller begära stort bättre, ty arbetarnes uppfostran är fullständigt missriktad. Man får som barn lära sig allt annat än praktiska saker. Katekesen och bibliskan äro ju hufvudsaken, och man får grundligt inpräntadt »att vara gudelig och låta sig nöja är vinning nog». Proletär-barnet kastas sedan ut i världen att reda sig själf och där fortsättes kapitalisternas agitation genom en otalig mängd tidningar, som jämt måla ut de orga-niserade arbetarne som några samhällsfarliga individer, med hvilka den ofördärfvade unge mannen på det allvarligaste varnas att beblanda sig. Hjälper icke allt detta, utan missnöjets ande ändock skulle visa sig hos den arme slafven, ja, då låter arbetsgifvaren förstå att den missnöjde kan gå sin väg. Några socialister vill man ju inte ha, men vill arbetaren vara snäll, skall arbetsgifvaren göra allt för att befrämja hans sanna välfärd. Så går tiden undan och arbetaren, den stackaren, som inte begriper bättre, han har det lika uselt.

Kamrater! Kan ni då inte förstå, att vi genom denna systematiska preparering göras till kapitalismens lydiga kreatur! Är då inte försöken att döda frihetskänslan, att göra organisationsidén om intet, det bästa beviset för att organisationen är till kapitalisternas nackdel och till arbe-tarnes fördel!

Egendomliga äro de invändningar, som göras mot fackföreningarne, och jag vill här bemöta ett par af de vanligaste. En del arbetare påstå, att de icke vilja tillhöra organisationen därför att

Det kostar pengar.

Det är sannt att det kostar pengar och det måste så vara, ty intet organiskt ting kan existera af intet. Organi-sationen såväl som allt annat måste ha sin näring. Men

jag förstår såväl hur det är, man tycker sig inte ha någonting öfver, ty inkomsten är så liten. Vi böra dock ihågkomma det gamla ordspråket: »man sparar på öret, men förlorar kronan», hvilket här äger sin fulla tillämpning. Vill vi någon gång få det bättre, är det nödvändigt att vi först skapa oss möjligheter därtill, och dessa möjligheter kunna af oss endast skapas genom en stark organisation. Den arbetare, som är det minsta affärsmässig, drar sig icke för att betala hvad det kostar i fackföreningen. Låt oss göra en liten beräkning: Det kostar c:a 10 kronor om året att tillhöra sin organisation, men då arbetarne på en plats äro organiserade, är det ganska lätt att genomföra en liten löneförhöjning, låt oss säga på endast ett öre i timmen. Genom denna löneförhöjning får dock arbetaren en inkomst mera pr år af 30 kr., räknadt efter 300 dagar och 10 timmar om dagen. Man ger ut 10 kr. med ena handen, men tar med den andra samma år 30 kr. igen.

En af våra förbundsmedlemmar i Helsingborg uppgjorde 1899 en statistik öfver sina utgifter till organisationen och de visade sig ha gått till i genomsnitt 14 kr. pr år under 10 år. Hvad hade han nu fått igen? Jo, 15 öre mera i timmen; förhöjd timlön med 15 öre gör pr år 450 kr. Medlemmen tillhör fortfarande sin organisation och betalar sina 12 à 14 kr. till densamma, men erhåller för hvarje år 450 kr. mera i inkomst nu än då han ingick. Men, invänder kanhända någon, det hade han väl haft ändå, utan att tillhöra fackföreningen. Som svar på denna invändning må man ju fråga: Hvarför ha träarbetarne t. ex. i Vexjö 15 öre mindre än i Helsingborg? Svaret härpå måste blifva: jo, därför att de icke äro organiserade. Öfverallt där arbetarne äro väl organiserade, är lönen betydligt högre, än där ingen organisation finnes, det är ett faktum som icke kan bortresoneras.

Må därför ingen tro, att det är förlust att tillhöra sin fackförening och må ingen inbilla sig att han icke har råd därtill. En annan invändning, som ofta framkommer, är att

Bara en gör ingenting.

Jo, *en* gör mycket och hur skulle det i öfrigt se ut, om alla sjöng den visan. Då vore det faktiskt ingen som

vore med. Vill man, att någonting skall göras, bör man väl först själf deltaga i arbetet och sedan fordra att andra skola hjälpa till. Det är ganska typiskt med dem, som nog inse att någonting skall göras, men själfva icke vilja vara med. De resonera ungefär så här: »Om bara de andra hänga i, får väl jag förhöjning såväl som de, och så har jag min tolfskilling kvar.» Man är inför ett dylikt resonemang färdig att utbrista: »fy för sådant kamratskap!» Den som handlar så, han ockrar på sina kamraters arbete och är lika simpel som den mest inbitne kapitalist. Den dag torde väl dock snart komma, då dessa lumpna själar skola vara glada om de få vara med i en organisation, bestående af hederliga arbetare.

En tredje invändning lyder så här:

Att tillhöra fackföreningen är ett tvång.

Låt oss se något närmare på den invändningen. I fackföreningsrörelsen förekommer ju icke något 800 kr:s streck eller någon 100-gradig röstskala eller några som helst tvångsprivilegier, som eljest möta oss öfverallt i »det fria samhället». Den ena medlemmen är ju lika god som den andra och det är ju alltid medlemmarne själfva, som medelst majoritet besluta, och då kan man ju icke något tvång i egentlig mening. Visserligen får man ju icke blifva strejkbrytare, då man tillhör sin fackförening, men om detta skall kallas för tvång, må vi ju se hvad det leder till. Får icke arbetaren härigenom frihet och möjlighet till att vara medbestämmande om hur mycket han skall ha för sin arbetskraft, under det att den frihet, som arbetaren har, då han står utanför sin organisation, faktiskt leder dithän, att han tvingas gå för den lön som arbetsgifvaren bjuder. Ja, förstås, är han icke nöjd, har han ju frihet att gå sin väg, men många gånger är det detsamma som frihet att gå och svälta. Detta, man kan säga, vröfvel från kapitalisternas sida om tvång och fackföreningstyranni etc., har dock åstadkommit mycken förargelse, och det vore snart på tiden, att arbetarne helt förstode sig på den i ulfvalåten inneboende egennyttiga beräkningen.

Om alla arbetare förstodo detta, skulle inga sprängorganisationer uppstå, sådana som exempelvis Svenska arbe-

tareförbundet, hvilket endast är ägnat att splittra och försvaga arbetareklassens inneboende kraft. Dess medlemmar anföra understundom som försvar för sitt handlingssätt, att de äro religiösa, men jag tycker att det är en underlig religion, som uppenbarar sig i att hycklande stå i gathörnen och repetera upp kapitalisternas gamla visa om fackföreningstväng, hvilket tal, som sagt, icke äger någon som helst grund. Den bästa religionen är nog att söka tänka rätt och handla därefter, och den som det gör, drar sig nog icke för att tillhöra den organisation, som sträfvar efter att verkligt förbättra arbetareklassens ekonomiska och sociala ställning. Arbetareklassens möjligheter att skapa sig frihet och oberoende äro genom starka och målmedvetna organisationer, och må därför hvarje frihetsälskande kamrat vara mån om att ständigt som fast medlem tillhöra sitt yrkes fackförening.

* * *

Vi hafva här i rask följd sökt framdraga några synpunkter om organisationens orsaker och de fördelar, som organisationen tillför sina medlemmar. Vi vilja nu till sist endast tillägga, att helt kunna icke de fördelar ernås, som arbetarne äro berättigade till, med mindre än att du, *just du*, sluter dig till dina kamrater och går in i ditt yrkesförbund. Må vi alla vara förvissade därom, att endast vi *vilja* så *kunna* vi genomföra förbättrade villkor för oss själfva, våra barn och hela vår klass. Det ser kanhända mörkt ut ibland, men säkert är, att arbetareklassen dock vandrar framåt mot det stora målet, arbetareklassens ekonomiska och sociala frigörelse, och om vi alla vilja hjälpa till, skola vi med raska steg närma oss den dag, då den lif- och förnuftbegåfvade människan firar sin seger öfver den döda penningen. Det är ett storslaget frigörelsearbete som pågår och som utföres af arbetareklassen, och vi hoppas att hvar och en ärlig arbetare må deltaga i detta arbete. Inskrif dig därför i den fackförening, där du hör hemma, och stanna sedan alltid kvar där som en fast och trogen medlem. Då är plikten uppfylld mot dig själf och kamraterna och du skall finna dig väl däraf.

